ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudkyně Michaely Bejčkové a soudců Josefa Baxy, Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka a Ivo Pospíšila (soudce zpravodaj) v právní věci navrhovatelky: **vláda**, se sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1, za kterou jedná na základě pověření Mgr. et Mgr. Tomáš Jirovec, ředitel odboru voleb Ministerstva vnitra, se sídlem náměstí Hrdinů 3, Praha 4, a účastníka řízení: politické hnutí **LIDÉ PRO**, IČO 09742719, sídlem Říčanská 2399/3, 101 00 Praha, o návrhu na pozastavení činnosti politického hnutí,

takto:

I. Činnost politického hnutí LIDÉ PRO **se pozastavuje.**

II. Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Dne 7. února 2022 podala vláda (dále jen „navrhovatelka“) u Nejvyššího správního soudu návrh na pozastavení činnosti politického hnutí LIDÉ PRO (dále jen „politické hnutí“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o politických stranách“). Tento návrh odůvodnila navrhovatelka tím, že politické hnutí neoznámilo ve smyslu § 10 zákona o politických stranách údaje uvedené § 9 odst. 3 písm. b) téhož zákona. Ministerstvo vnitra politické hnutí na nesplnění této povinnosti upozornilo dopisem ze dne 16. června 2021 a poté opětovně dopisem ze dne 21. července 2021. Obě zásilky se vrátily s tím, že adresát nemá v sídle politického hnutí schránku.

[2] Politické hnutí, ač Nejvyšším správním soudem vyzváno, se k návrhu ve stanovené lhůtě nevyjádřilo.

[3] Nejvyšší správní soud si v průběhu řízení vyžádal od Ministerstva vnitra návrh na registraci politického hnutí, stanovy označené registrační doložkou a přípis Ministerstva vnitra ze dne 16. června 2021, které navrhovatelka označila jako důkazy.

[4] Podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s."), rozhodl Nejvyšší správní soud s presumovaným souhlasem účastníků řízení bez nařízení jednání.

[5] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu pátého soudního řádu správního.

[6] Podle § 4 písm. b) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které nemají demokratické stanovy nebo nemají demokraticky ustanovené orgány. Z § 6 odst. 5 téhož zákona vyplývá, že orgány strany či hnutí musí být ustaveny nejpozději do 6 měsíců od jejich vzniku. Zároveň strany a hnutí musí podle § 10 zákona o politických stranách ve lhůtě 15 dnů ode dne rozhodnutí příslušného orgánu strany a hnutí písemně oznámit ministerstvu údaje podle § 9 odst. 3 písm. b) téhož zákona, tj. jméno, příjmení, datum narození a adresu místa pobytu osob, které jsou statutárním orgánem strany a hnutí nebo jeho členy, s uvedením způsobu, jakým jednají jménem strany a hnutí. Podle § 14 odst. 1 zákona může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu s § 1 až 5, § 6 odst. 5 a § 17 až 19 zákona nebo se stanovami.

[7] Z listinných důkazů založených ve spisu vyplývá, že politické hnutí nesplnilo svou shora popsanou povinnost, neboť ve stanovené lhůtě neustavilo svůj statutární orgán a neoznámilo jeho údaje Ministerstvu vnitra, a to ani po opakované výzvě ministerstva. Nejvyšší správní soud neobdržel informace, že by se uvedený skutkový stav do dne vydání tohoto rozsudku změnil (§ 96 s. ř. s).

[8] Nejvyšší správní soud již ve své předchozí judikatuře potvrdil, že nesplnění povinnosti stanovené v § 6 odst. 5 zákona o politických stranách za použití § 10 a § 9 odst. 3 písm. b) téhož zákona představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může rozhodnout o pozastavení činnosti politické strany nebo hnutí (například rozsudky ze dne 13. února 2008, č. j. Pst 43/2007-26, ze dne 3. ledna 2012, č. j. Pst 34/2011-26 a č. j. Pst 41/2011-19, ze dne 30. dubna 2013, č. j. Pst 19/2013-24 a ze dne 22. ledna 2015, č. j. Pst 3/2014-22 a č. j. Pst 17/2014-17). Na odůvodnění těchto rozhodnutí soud pro stručnost odkazuje.

[9] Jakkoliv se Nejvyšší správní soud brání přepjatému formalismu při rozhodování o tom, zda politické strany a hnutí splnily své povinnosti vyplývající ze zákona o politických stranách, nepochyboval o důvodnosti nyní podaného návrhu. Nedostatek ustavení orgánů politického hnutí mu totiž brání, aby vyvíjelo jakoukoliv činnost. Činnost přípravného výboru byla přitom omezena pouze na úkony vztahující se ke vzniku politického hnutí (§ 6 odst. 2 zákona o politických stranách).

[10] V této souvislosti Nejvyšší správní soud doplňuje, že podle § 14 odst. 3 zákona o politických stranách, pokud dojde ve stanovené lhůtě k odstranění stavu, který byl důvodem pro pozastavení činnosti strany a hnutí, považuje se činnost strany a hnutí za řádně obnovenou dnem, kterým byla stanovená povinnost uznána za splněnou příslušným orgánem. Jinými slovy, ačkoliv Nejvyšší správní soud na základě zjištěných skutečností rozhodl o pozastavení činnosti politického hnutí, nic mu nebrání v tom, aby bezprostředně po splnění zákonných povinností pokračovalo v plném rozsahu ve své činnosti. Pozastavení činnosti politické strany či politického hnutí tak nepředstavuje nevratný či dokonce likvidační krok ve vztahu k dotčené politické straně či dotčenému politickému hnutí, ale je třeba jej vnímat jako poslední výzvu ze strany státu k odstranění zjištěných nedostatků, po které teprve může následovat rozpuštění dané politické strany či politického hnutí. Teprve v případě, že dotčená politická strana či politické hnutí na tuto poslední výzvu ve stanovené lhůtě nereaguje, připadá v úvahu druhý krok, tj. rozpuštění.

[11] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Procesně úspěšné navrhovatelce, která by jinak měla na náhradu nákladů právo, nevznikly v souvislosti s řízením před Nejvyšším správním soudem náklady nad rámec její běžné činnosti, ze spisu ani jiné nevyplývají, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné, vyjma obnovy řízení (§§ 111-119 soudního řádu správního).

Politické hnutí **je oprávněno** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy České republiky, jestliže tvrdí, že rozhodnutí týkající se jeho činnosti není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 17. března 2022

Tomáš Langášek
předseda senátu